

SKUPŠTINI CRNE GORE

Na osnovu člana 69 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, sa 99. sjednice održane 16. decembra 2019. godine, podnosi

IZVJEŠTAJ

o razmatranju **PREDLOGA ZAKONA O BUDŽETU CRNE GORE ZA 2020. GODINU**

I U uvodnom obrazloženju, ministar finansija, predstavio je predloženi Zakon o Budžetu Crne Gore za 2020. godinu, i istakao da se u narednom periodu očekuje nastavak ekonomskog rasta, kroz projektovanu stopu realnog rasta od 3,4% u 2020. godini, uz stabilne izgleda u srednjoročnom periodu; značajan rast prihoda Budžeta kao rezultata rasta ekonomske aktivnosti, sprovođenja mjera fiskalne konsolidacije i očekivanih efekata implementacije projekta „Ekonomskog državljanstva“ i davanja „Aerodroma Crne Gore“ na dugoročno korišćenje; kao i povećanje tekuće budžetske potrošnje, kako bi se stvorili uslovi za: unapređenje standarda zaposlenih u posebno važnim sektorima – prosvjeti i zdravstvu i povećanje izdvajanja za finansiranje pružanja usluga javne zdravstvene zaštite i stvaranje uslova za finansijsku održivost nacionalne avio kompanije Montenegro Airlines.

Odbor je konstatovao da predloženi budžet za 2020. godinu iznosi 2.578,92 mil.€ i veći je za oko 7,88%, odnosno za 188,46 mil. € u odnosu na budžet planiran 2019. godine, kada je rebalansom iz 31. jula 2019. godine iznosio 2.390,45 mil. €. Konstatovano je da su primici budžeta raspoređeni na: tekući budžet, u iznosu od 1.000,32 mil. €; rezerve, u iznosu od 22,50 mil.€; budžet državnih fondova, u iznosu od 769,19 mil. €; kapitalni budžet, u iznosu od 229,96 mil. € i transakcije finansiranja izdataka, u iznosu od 556,95 mil. €. Odbor je, takođe, konstatovao da izvorni prihodi budžeta iznose 1.988,4 mil. € ili 39,6% procijenjenog BDP-a (5.027,3 mil. €) i u odnosu na planirane za 2019. godinu, veći su za 154,3 mil. € ili 8,4%. Nivo izdataka planiran je u iznosu od 2.038,3 mil. € ili 40,5% BDP-a, i u odnosu na planirane u 2019. godini veći su za 61,7 mil. € ili 3,1%. Tekuća budžetska potrošnja planirana je na nivou od 1.808,4 mil. € ili 36,0%. Deficit budžeta u narednoj godini planiran je na nivou od 50,0 mil. € ili 0,99% BDP-a. U 2020. godini predviđeno je ostvarenje suficita tekuće budžetske potrošnje u iznosu od 180 mil. € ili 3,6% BDP-a, kao i primarnog suficita na nivou od 1,1% BDP-a.

Ukazano je, takođe, da su emisijom euroobveznica u 2019. godini, u iznosu od 500 mil.€, i to pod najpovoljnijim uslovima do sada, obezbijeđena sredstva za otplatu duga koji dopijeva na naplatu početkom 2020. godine i samim tim preduprijeđeni eventualni rizici i nepovoljna kretanja na međunarodnom tržištu kapitala vezani za finansiranje obaveza u narednoj budžetskoj godini.

Za potrebe otplate duga u 2020. godini biće opredijeljeno 539,6 mil. €, te će shodno navedenom ukupna nedostajuća sredstva u 2020. godini iznositi 590,6 mil. €, pri čemu će se za finansiranje koristiti sredstva depozita u iznosu od 484,6 mil. € dok će se preostala sredstva obezbijediti zaduživanjem na međunarodnom tržištu.

Kroz kapitalni budžet nastavlja se sa ulaganjima u realizaciju projekata kojima se unapređuje javna infrastruktura i turistička ponuda, uz nastavak izgradnje prioritetne dionice Autoputa „Bar –Boljare“. Naime, za Upravu za saobraćaj planirana su sredstva u ukupnom iznosu od 182,92 mil. €, dok su kod Uprave javnih radova, za 2020. godinu, planirana sredstva u iznosu od 47,03 mil. €. Od ukupnih sredstva opredijeljenih Upravi za saobraćaj, iznos od 145,67 mil. € odnosi se na projekat prioritetne dionice Autoputa.

Predsjednik Senata Državne revizorske institucije (DRI), u skladu sa članom 6 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji i Protokolom o saradnji Skupštine i DRI, između ostalog, upoznao je Odbor sa ključnim nalazima DRI u vezi sa predloženim budžetom i ukazao na potrebu sagledavanja mogućnosti preciznijeg definisanja pojedinih članova, i to: čl. 6, 11, 14 i 19 Predloga zakona. Na Odboru je dogovoreno da predstavnici predlagača sa predstavnicima DRI razmotre potrebu za eventualnim korekcijama.

II Odbor se, takođe, upoznao sa mišljenjem pojedinih radnih tijela Skupštine Crne Gore, koja su kao zainteresovani odbori, u skladu sa članom 137 Poslovnika Skupštine Crne Gore, razmotrili Predlog zakona u dijelu oblasti za koje su nadležni. Odbor je konstatovao da su: Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje; Odbor za rodnu ravnopravnost; Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje; Odbor za ljudska prava i slobode; Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport; Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu, Odbor za bezbjednost i odbranu i Odbor za međunarodne odnose i iseljenike, podržali predlog opredijeljenih sredstava za potrošačke jedinice iz domena njihove nadležnosti.

III Tokom rasprave, na sjednici Odbora, bilo je mišljenja da predloženi budžet za 2020. godinu predstavlja kontinuitet strateške politike Vlade Crne Gore, da je realan i održiv, te da se, posmatrajući višegodišnji period može zaključiti da fiskalna konsolidacija javnih finansija daje rezultate, da je smanjena nezaposlenost, kao i poreski dug, a da je došlo do povećanja konkurentnosti. S tim u vezi, pozitivnim je ocijenjeno smanjenje budžetskog deficita sa 5,8% BDP-a u 2017. godini na ispod 1% BDP-a u 2020. godini, uz ostvarenje suficita tekuće potrošnje i ostvarenje primarnog suficita budžeta od 1,1% BDP-a, kao i razvojna komponenta budžeta, odnosno kontinuirano izdvajanje sredstava kapitalnog budžeta za završetak postojećih i realizaciju novih infrastrukturnih projekata. Pozitivnim je ocijenjeno planirano povećanje sredstava u prosvjeti i zdravstvu, dok je bilo mišljenja da je potrebno sagledati da li ima prostora za još veće povećanje zarada, naročito, u zdravstvu. Takođe, pozitivnim je ocijenjeno smanjenje ukupnog poreskog opterećenja rada kroz smanjenje stope doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje na teret poslodavca za 2 procentna poena i ukidanje takozvanog „kriznog poreza“, odnosno vraćanja proporcionalne stope poreza na dohodak na stopu od 9% za sve kategorije zarada.

Ukazano je da jedan od izazova u narednoj godini predstavlja ostvarivanje predviđenih prihoda, u odnosu na odgađanje roka primjene Zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga, i postavljeno pitanje da li su predloženim budžetom predviđeni i ovi prihodi, kao i ukazano na rast neproduktivnih troškova. Na sjednici je bilo mišljenja da je potrebno izdvojiti dodatna sredstva u oblasti zaštite životne sredine, za projekat Natura 2000 i za monitoring kvaliteta vazduha. Poslanike je, takođe, interesovalo zašto planirani iznos javnog duga za 2020. godinu premašuje iznos projektovan Programom ekonomskih reformi za Crnu Goru za period 2019-2021. godina.

Na sjednici su postavljena pitanja koja su se odnosila na: član 19 i naplatu poreskih i ostalih potraživanja Vlade i potrebu detaljnije razrade ovog člana; potrebu preciznijeg predstavljanja budžeta Fonda za zdravstveno osiguranje; budžet Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja i predviđena sredstva za eventualno stupanje na snagu izmjena Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju u narednom periodu; potrebu da se kroz budžetska sredstva podrži ljetnji festival u Cetinju - „Beer fest“; zarade policajaca i eventualni plan za njihovo povećanje; plan povećanja zarada i projekat optimizacije javne uprave; podršku u iznosu od 155 mil. € nacionalnoj avio kompaniji Montenegro Airlines, odnosno, iznos sredstava, opredijeljenih budžetom za 2020. godinu, imajući u vidu, da se radi o višegodišnjoj podršci; analizu po kojoj je utvrđen iznos podrške za Montenegro Airlines; rizik od pada garancija u Opštini Budva koje su izdate za projekat izgradnje postrojenja za tretman otpadnih voda; visinu poreskog duga, odnosno, dinamiku njegove naplate; visinu duga po osnovu koncesija; koncesije za igre na sreću; vrijednost ukupne državne imovine Crne Gore i dr.

Poslanike je interesovalo i da li su planirane izmjene Zakona o porezu na dodatnu vrijednost, koje bi se odnosile na ukidanje snižene stope PDV-a od 7% za hotele sa četiri i pet zvjezdica. Poslanike je, takođe, interesovalo, da li je u planu predlaganje Zakona o procjeniteljima.

Na predloženi zakon najavljeno je amandmansko djelovanje.

IV Odbor je, nakon rasprave, sa šest glasova „za“ i dva glasa „protiv“, odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o Budžetu Crne Gore za 2020. godinu.

U skladu sa članom 69 stav 4 Poslovnika Skupštine Crne Gore, poslanik Raško Konjević i poslanik Srđan Milić su izdvojili mišljenja.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Predrag Sekulić.

PREDSJEDNIK ODBORA
Predrag Sekulić, s.r.